

ЦИФРОВИЙ СЛІД ОСОБИСТОСТІ
Шуба І.В., Солощук М.М., Сидоренко О.В.
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

З появою та стрімким поширенням мережі Інтернет, соціальних мереж, он-лайн торгівлі користувачі отримали багато переваг. Наприклад, заощадити часу при здійсненні покупок в Інтернет-магазині, розширити можливості спілкування з друзями, рідними в режимі он-лайн без кордонів та обмежень, слідкувати за своїм здоров'ям, дистанційно навчатися тощо. Проте мало хто замислюється над тим, що поряд з великими можливостями в мережі Інтернет на людину чекає небезпека. Найголовніше це втратити контроль над інформацією про особистість, приватною, конфіденційною інформацією. Це стосується як приватних осіб, так і юридичних осіб.

Щодня людина залишає в мережі Інтернет цифрові сліди, які дозволяють ідентифікувати користувача. Сторінки соціальних мереж містять фото та особисті дані людини, здійснені покупки по банківській карті, історія відвіданих сторінок, підписки на інформаційні розсилки, листування в месенджерах, залишені відгуки та покупки в інтернеті, геопозиція тощо. При чому розрізняють активні та пасивні цифрові сліди. У випадку «активних» цифрових слідів особа сама розкриває про себе інформацію, наприклад, коли користувач увійшов на веб-сайт із використанням зареєстрованого імені або профілю, всі опубліковані ним повідомлення становитимуть його активний цифровий слід. Або, наприклад, під час заповнення онлайн-форм, чи за згодою приймати файли cookie або зберігаючи дані про стан здоров'я з фітнес-трекерів особи. Користувач свідомо розкриває відомості та робить їх доступними. «Пасивний» цифровий слід утворюється коли сайти збирають інформацію і особа про це не знає, це та інформація, яка формується та зберігається програмними продуктами автоматично. Це можуть бути IP-адреси, файли cookie, історії пошуку тощо. Сайти збирають інформацію з метою дослідження, наприклад вподобань користувачів, або для аналізу запитів та покращення маркетингової діяльності, однак інколи можуть нашкодити користувачеві.

Таким чином, користуючись мережею Інтернет, необхідно пам'ятати про безпеку та цифрову репутацію особи. Перед усім варто свідомо та відповідально розміщувати, зберігати, коментувати публічно контент у соціальних мережах. Саме через публікацію у соціальній мережі Facebook про підтримку військової агресії Російської федерації проти України було відраховано студентку другого курсу НТУ «ХПІ». Ефективними інструментами для захисту цифрового сліду також є: створення надійних паролів та постійна їх зміна; перевірка налаштувань конфіденційності у соціальних мережах; моніторинг сайтів на яких зареєстрована особа; не виконувати авторизацію через соціальні мережі, наприклад, Facebook; використовувати віртуальну приватну мережу (VPN), яка маскує IP-адресу та ускладнює доступ до даних.